

FABELS & FEITEN OVER HET JEUGDLOON

Nederlandse jongeren worden goed betaald? In vergelijking met Europa is het nog niet zo slecht? Afschaffing van het jeugdloon vanaf 18 jaar heeft een negatief effect op de werkgelegenheid? Onzin! Lees hier de feiten en fabels.

FABEL 1: Jongeren hebben het niet veel zwaarder dan andere generaties

Onzin. Uit onderzoek van het NIBUD (2022) blijkt dat jonge mensen onder de 35 het hardst getroffen worden door de huidige stijging van de vaste lasten. Het NIBUD noemt de situatie van jongeren 'zorgwekkend'. Jongeren zitten meer dan gemiddeld in een kwetsbare financiële situatie, de helft heeft moeite met rondkomen en ruim een kwart zegt zelfs moeilijk tot zeer moeilijk rond te kunnen komen. Een zelfstandig wonende 18-jarige met een eigen inkomen en met tegemoetkomingen komt elke 242 euro tekortkomt. Daarnaast heeft 70 procent van de jongeren in 2022 minimaal één keer te maken gehad met een betalingsprobleem. Dit is ontzettend veel in vergelijking met het totale gemiddelde (42 procent).

FABEL 2: In vergelijking met Europa worden Nederlandse jongeren goed betaald

Helaas onjuist. In veel Europese landen krijg je al het 'volwassen' minimumloon als je 18 jaar of ouder bent. Zoals bijvoorbeeld in België, Duitsland, Frankrijk en Luxemburg. In de landen waar je als 18-jarige nog geen volwassen loon krijgt, krijg je op die leeftijd wel vaak minimaal 70% van het wettelijk minimumloon. Dat is een stuk hoger dan de 50% waar je het als 18-jarige in Nederland mee moet doen.

NEDERLAND	€ 5,76
DUITSLAND	€ 12,00
FRANKRIJK	€ 11,52
LUXEMBURG	€ 14,50

*Minimumlonen 18-jarigen van 2023

FABEL 3: De verlaging van het jeugdloon naar 18 jaar heeft een negatief effect op de werkgelegenheid

Dit is heel onwaarschijnlijk. Uit onderzoek van het SEO (2020) is gebleken dat 21- en 22-jarigen na de verlaging van 23 naar 21 jaar juist vaker een baan hebben. De verlaging heeft geen negatieve effecten gehad op de werkgelegenheid. Ook ontbreekt overtuigend wetenschappelijk bewijs dat het jongeren stimuleert te gaan werken i.p.v. te studeren. Daarnaast gaat het om de waarde van werk, niet zozeer wie het doet. We mogen als land niet meer toekijken hoe hele groepen werkers worden uitgebuit puur en alleen op basis van leeftijd. Laten we inzien dat werkgevers deze jonge mensen geen gunst leveren, ze hebben ze nodig en horen ze eerlijk te belonen voor hun werk.

FABEL 4: Het jeugdloon geeft jonge, onervaren mensen een kans op de arbeidsmarkt

Tijden veranderen. Ooit was het inderdaad een semi-oplossing voor jeugdwerkloosheid. Werkgevers werden zo aangemoedigd om jonge werknemers aan te nemen. Inmiddels hebben we te maken met grote personeelstekorten die met de tijd alleen maar groter worden. Het bedrijfsleven moet beseffen dat zij niet zonder jonge werknemers kunnen. Nu is het aan hen om jonge werknemers te verleiden en daar hangt een prijskaartje aan.

FABEL 5: Jongeren zitten niet aan de onderhandelingstafel dus het is logisch dat jongerenissues niet worden behaald

Feit is dat jongeren niet altijd aan tafel zitten. Toch is een van onze grondbeginselen solidariteit. Het is een gezamenlijke strijd. Hoe kunnen we als vakbond, als werkvloer, goedpraten dat er collega's worden onderbetaald? Dat kan niet. Het gaat niet alleen om jou, maar om je kinderen of kleinkinderen. Zo heeft het indirect invloed op ons allemaal. Ook gaat vergrijzing grote problemen veroorzaken. Geen verjonging heeft een direct effect op meer ervaren werknemers: de werkdruk zal alleen maar stijgen, je kunt je werk niet doen zoals je dit het liefste wilt én op vakantie gaan wordt alleen maar moeilijker. Een aantrekkelijke organisatie voor jongeren betekent een gezondere werkvloer.

FABEL 6: Het MKB overleeft afschaffing van het jeugdloon vanaf 18 jaar niet

Als het een grote kostenpost is, waarom lost het MKB dit dan niet zelf op? Ze zijn goed georganiseerd en kunnen prima voor hun belangen opkomen, dat hoeven wij als werkersorganisatie niet te doen. Daarnaast kampt ook het MKB met personeelstekorten en de effecten van vergrijzing. Ook zij moeten dus aan de bak.

FABEL 7: Afschaffing van het jeugdloon zorgt voor faillissementen. Sectoren zoals de horeca kunnen werknemers dan niet meer betalen

Dit is wel een heel vergezocht doemscenario. Maar, we gaan erop in. Dezelfde argumenten werden ook geroepen toen we het jeugdloon van 23 naar 21 wilden verlagen. Uit onderzoek blijkt dat het geen invloed heeft gehad op werkgelegenheid. Als we kijken naar omringende landen zien we dat ze ook daar geen jeugdloon hebben vanaf 18 jaar, geen van die landen is economisch verwoest. Ook is er op geen enkele wijze aangetoond dat hogere personeelskosten vanwege de verlaging gezorgd hebben voor meer faillissementen. Het aantal faillissementen is momenteel erg laag. In 2022 gingen er in Nederland 2.273 bedrijven failliet, terwijl dit er in 2019 nog 4.263 waren.

Slechts 15% van de jongeren verdient exact het minimumjeugdloon. Dit betekent dat 85% van de bedrijven meer betaalt. Neem bijvoorbeeld horecabedrijf Smullers. Het minimumjeugdloon voor een 18-jarige is 6,06 euro en op basis van de cao Horeca moet een 18-jarige minimaal 8,22 euro verdienen. Toch betaalt Smullers een 18-jarige zo'n 11,33 euro. Dit is 190% van het minimumjeugdloon en 94% van wat een 21-jarige verdient. Ondertussen draait Lagardere (het moederbedrijf van Smullers) nog steeds enorme winsten. Als Smullers hun jongeren fatsoenlijk kan betalen, waarom kunnen andere grote bedrijven als Jumbo en Albert Heijn dat dan niet?